

C-280/22. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. április 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Raad van State (államtanács, Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. április 8.

Felperesek:

1. VZW KINDERRECHTENCOALITIE VLAANDEREN
2. VZW LIGA VOOR MENSENRECHTEN

Alperes:

Belgische Staat

Az alapeljárás tárgya

A keresettel a 2019. december 10-i koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten en het koninklijk besluit van 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposten (a személyazonosító igazolványokról szóló 2003. március 25-i királyi rendelet és a konzuli képviseletek által kiállított személyazonosító igazolványokról szóló 2014. április 19-i királyi rendelet módosításáról szóló királyi rendelet) megsemmisítését kéri.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogi alapja

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az uniós polgárok személyazonosító igazolványai és a szabad mozgás jogával élő uniós polgárok és azok családtagjai részére kiállított tartózkodási okmányok biztonságának megerősítéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendelet – a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumára

vonatkozó műszaki előírások meghatározásáról és a C(2002) 3069 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 30-i C(2018) 7767 bizottsági végrehajtási határozattal összefüggésben értelmezett – 3. cikke (5) és (6) bekezdésének, valamint 14. cikkének érvényességére vonatkozik. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem jogalapjául az EUMSZ 267. cikk első bekezdésének b) pontja szolgál.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Érvényes-e az uniós polgárok személyazonosító igazolványai és a szabad mozgás jogával élő uniós polgárok és azok családtagjai részére kiállított tartózkodási okmányok biztonságának megerősítéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek – a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumára vonatkozó műszaki előírások meghatározásáról és a C(2002) 3069 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 30-i C(2018) 7767 bizottsági végrehajtási határozattal összefüggésben értelmezett – 3. cikkének (5) és (6) bekezdése, valamint 14. cikke, és összeegyeztethetők-e e rendelkezések az EUMSZ 16. cikkel és – a 3. cikk (5) és (6) bekezdése tekintetében – az EUMSZ 21. cikkel, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 8. és 52. cikkével

– a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet 1., 2., 3., 4., 5., 6., 9., 25., 32., 35. és 36. cikkével,

– a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv 1., 2., 3., 4., 8., 9., 10., 27. és 28. cikkével, valamint

– a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet 1., 2., 3., 4., 5., 10., 28. és 42. cikkével összefüggésben értelmezve,

amennyiben az (EU) 2019/1157 rendelet 3. cikkének (5) és (6) bekezdése előírja, hogy a birtokos két ujjlenyomatát interoperábilis digitális formátumban kell tárolni azon az adathordozón, amelyet a személyazonosító igazolvány foglal magában,

és amennyiben a 2019/1157 rendelet 3. cikkének (5) és (6) bekezdése és 14. cikke a 2018. november 30-i C(2018) 7767 bizottsági végrehajtási határozat III. mellékletével összefüggésben értelmezve előírja, hogy az ujjlenyomatadatokat a 2. cikk a) és c) pontjában említett személyazonosító igazolványokon, illetve tartózkodási kártyákon oly módon kell tárolni, hogy az ujjlenyomatok digitális képét egy RFID technológiát alkalmazó, vezeték nélkül/érintés nélkül olvasható elektronikus mikrocipen tárolják?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az uniós polgárok személyazonosító igazolványai és a szabad mozgás jogával élő uniós polgárok és azok családtagjai részére kiállított tartózkodási okmányok biztonságának megerősítéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2019/1157 rendelet), különösen a 3. cikk (5) és (6) bekezdése, valamint a 14. cikk

A harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumára vonatkozó műszaki előírások meghatározásáról és a C(2002) 3069 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 30-i C(2018) 7767 bizottsági végrehajtási határozat

Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE), különösen a 8. cikk

Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta), különösen a 7., 8., és 52. cikk

Egyezmény a gyermek jogairól (kihirdette: 1991. évi LXIV. tv.), különösen a 3., 8. és 16. cikk

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2016/679 irányelv), különösen az 1., 2., 3., 4., 5., 9., 25., 32., 35. és 36. cikk

A személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2016/680 irányelv), különösen az 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 27., 28. és 29. cikk

A természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK

határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2018/1725 rendelet), különösen az 1., 3., 4., 5., 10. és 42. cikk

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

A 2018. november 25-i Wet houdende diverse bepalingen met betrekking tot het Rijksregister en de bevolkingsregisters (a nemzeti nyilvántartással és a népesség-nyilvántartással kapcsolatos különböző rendelkezések megállapításáról szóló törvény, a továbbiakban: 2018. november 25-i törvény), különösen a 27. cikk

A 1991. július 19-i Wet betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten (a népesség-nyilvántartásról, személyazonosító igazolványról, külföldiek számára kiállított igazolványokról és tartózkodási okmányokról szóló törvény, a továbbiakban: 1991. július 19-i törvény), különösen a 6. cikk

A 2019. december 10-i Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten en het koninklijk besluit van 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposten (a személyazonosító igazolványokról szóló 2003. március 25-i királyi rendelet és a konzuli képviselők által kiállított személyazonosító igazolványokról szóló 2014. április 19-i királyi rendelet módosításáról szóló királyi rendelet, a továbbiakban: megtámadott királyi rendelet), különösen a 4. és 5. cikk

A 2003. március 25-i Koninklijk besluit betreffende de identiteitskaarten (a személyazonosító igazolványokról szóló királyi rendelet)

Grondwet (Alkotmány), különösen a 10., 11., 22., 22bis., 33., 37., 105., 108. és 159. cikk

A 2018. július 30-i Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről szóló törvény, a továbbiakban: 2018. július 30-i törvény), különösen a 2., 4., 5., 26., 27., 28., 30., 31., 32., 33., 34., 58., 59. és 60. cikk

A hivatkozott nemzeti ítélkezési gyakorlat

Grondwettelijk hof (alkotmánybíróság, Belgium), 2021. január 14-i 2/2021. sz. határozata

A hivatkozott uniós ítélkezési gyakorlat

2005. december 6-i Gaston Schul Douane-expediteur ítélet, C-461/03, EU:C:2005:742.

A C-61/22. sz., a Bíróság előtt jelenleg folyamatban lévő ügy

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A 2020. február 18-án indított keresettel a megtámadott királyi rendelet megsemmisítését kérik.
- 2 A 2019/1157 rendelet úgy rendelkezik, hogy a személyazonosító igazolványoknak magukban kell foglalniuk egy kiemelten biztonságos adathordozót, amely tartalmazza a birtokos arcképmását és két ujjnyomatot interoperábilis digitális formátumban. A biometrikus azonosítók rögzítéséhez a tagállamoknak a C(2018) 7767 bizottsági határozatban megállapított műszaki előírásokat kell alkalmazniuk (a 3. cikk (5) bekezdése). Az adathordozónak elegendő kapacitással és képességgel kell rendelkeznie az adatok sértetlenségének, hitelességének és titkosságának biztosításához. A tagállamok megosztják egymással az adathordozó hitelesítéséhez, valamint a biometrikus adatokhoz való hozzáféréshez és azok ellenőrzéséhez szükséges információkat (a 3. cikk (6) bekezdése).. A Bizottság további technikai előírásokat állapít meg annak érdekében, hogy adott esetben a személyazonosító igazolványok és tartózkodási okmányok megfeleljenek a jövőbeni biztonsági szabályoknak (14. cikk). Az (EU) 2019/1157 rendeletet 2021. augusztus 2-ától kell alkalmazni (16. cikk).
- 3 A 2018. november 25-i törvény módosította az 1991. július 19-i törvényt. Különösen az 1991. július 19-i törvény 6. cikkét a 2018. november 25-i törvény 27. cikke módosította. Így a 6. cikk 2. §-ának (3) bekezdése azzal a rendelkezéssel egészült ki, hogy a személyazonosító igazolványnak és a külföldiek számára kiállított igazolványoknak a következő, elektronikus úton olvasható személyes adatokat is tartalmazniuk kell: az okmány birtokosa bal és jobb keze mutatóujja, illetve rokkantság vagy alkalmatlanság esetén mindkét kéz egy másik ujjja ujjlenyomatának digitális képe. A királyi rendelet meghatározza az ujjlenyomatok digitális képe rögzítésének feltételeit és módjait. A 2018. november 25-i törvény 27. cikke megsemmisítése iránt a Grondwettelijk Hof (alkotmánybíróság) előtt öt keresetet indítottak, amelyek közül egyiket a másodrendű felperes nyújtotta be. Ezeket a kereseteket a 2021. január 14-i 2/2021. sz. határozattal elutasították.
- 4 A megtámadott királyi rendelet a 2019/1157 rendeletet és a 2018. november 25-i törvényt hajtja végre. A megtámadott királyi rendelet 4. cikke módosította a 2003. március 25-i királyi rendelet 3. cikkét. E rendelet 3. cikkének 1. §-a előírja, hogy a személyazonosító igazolványt két elektronikus chippel és kétdimenziós vonalkóddal kell ellátni. Az új 3. cikk 5. §-a többek között megállapítja, hogy az ujjlenyomatokat az önkormányzati hatóság kezdeményezésére *ad hoc* érzékelők segítségével digitalizálni kell, és az ujjlenyomatok digitális képét a nemzeti

nyilvántartó szolgálton keresztül biztonságos módon továbbítani kell a személyazonosító igazolvány elkészítőjéhez, hogy az elektronikusan beépítse a személyazonosító igazolványba. A megtámadott királyi rendelet 5. cikke a 2003. március 25-i királyi rendeletet a 3/1. cikkel egészítette ki, amely a következőképpen szól: „3/1. cikk – Ha a személyazonosító igazolvány vagy a külföldiek részére kiállított igazolvány birtokosa megjelenik az illetékes önkormányzati hivatalnál – először a 3. cikk 3. §-ának megfelelően az alapidokumentum kiállítása, majd ezen igazolvány [átvétele] céljából – az önkormányzati hivatal tisztviselője az igazolvány [kiadása] előtt különösen az arc és a fotó vizuális összehasonlítása és a személy ujjlenyomatainak az igazolványon található ujjlenyomatokkal való összehasonlítása révén, amennyiben azokat tárolták, ellenőrzi, hogy az ügyfélszolgálaton megjelenő személy valóban a személyazonosító igazolvány vagy külföldiek részére kiállított igazolvány birtokosa-e. Az igazolvány tulajdonosának személyazonosságával kapcsolatos kétségek esetén az igazolványt nem [adják ki] mindaddig, amíg a tulajdonos személyazonosságát nem állapítják meg.”

Az alapeljárás feleinek alapvető érvei

- 5 A felperesek két kereseti jogalapjukkal, amelyekkel a megtámadott királyi rendelet 4. cikkét, és – feltéve, hogy az első jogalapot érinti – e rendelet 5. cikkét vitatják, az EJEE 8. cikkének, a Charta 7., 8. és 52. cikkének, a gyermekek jogairól szóló egyezmény 3., 8. és 16. cikkének, az alkotmány 10., 11., 22., 22bis., 33., 37., 105., 108. és 159. cikkének, a 2016/679 rendelet 1., 2., 3., 4., 5., 9., 25., 32., 35. és 36. cikkének, a 2016/680 irányelv 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 27., 28. és 29. cikkének, a 2018. július 30-i törvény 2., 4., 5., 26., 27., 28., 30., 31., 32., 33., 34., 58., 59. és 60. cikkének és a 2018/1725 rendelet 1., 3., 4., 5., 10. és 42. cikkének, valamint olyan alaki követelményeknek a megsértésére hivatkoznak, amelyek lényegesek vagy amelyek be nem tartása semmisséget, „különösen a vitatott rendelet szükséges jogalapjának hiányát” eredményezi.
- 6 Első jogalapjukkal a felperesek lényegében azt kifogásolják, hogy a megtámadott királyi rendelet a 2019/1157 rendeleten (első rész) és a 2018. november 25-i törvény 6. cikkén (második rész) alapul, amelyek azonban a megtámadott rendelet számára nem jelentenek megfelelő jogalapot. Ugyanis mind a 2019/1157 rendelet, mind pedig a 2018. november 25-i törvény 6. cikke aránytalan beavatkozást jelent „a magánélet tiszteletben tartásához való jogba”. Ezenkívül a második jogalapjukkal a felperesek lényegében azt kifogásolják, hogy a 2019/1157 rendelet szolgál a megtámadott királyi rendelet alapjául, ez a rendelet azonban nem jelent megfelelő jogalapot a megtámadott rendelet számára. Ez a rendelet sérti a magánélet tiszteletben tartásához való jogot, mivel nem biztosítja a kezelt ujjlenyomatadatok sértetlenségét és bizalmas jellegét.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 7 A kereset első és a második jogalapja a 2019/1157 rendelet érvénytelenségére vonatkozik, amelynek következtében a megtámadott királyi rendeletnek nincs jogalapja.
- 8 Mivel az uniós jogi aktusok esetleges érvénytelenségének megállapítására főszabály szerint az Európai Unió Bírósága, nem pedig a nemzeti bíróság rendelkezik hatáskörrel, a kérdést előterjesztő bíróság a megfogalmazott kérdést terjeszti a Bíróság elé.
- 9 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a felperesek rámutattak arra, hogy a Bíróság előtt folyamatban lévő, C-61/22. sz. ügyben hasonló kérdést terjesztettek elő.

MUNKADOKUMENTUM